

Nord-Troms og Senja Tingrett

Alta, 12. august 2026

Prosesskriv

Saksnr. 24-008103SKJ-TNTS-TTRM

Naturvernforbundet i Finnmark erklærer partshjelp til støtte for reinbeitedistriktene Fálá og Fiettar i ovennevnte saksnummer, jf. tvisteloven § 15-7 første ledd bokstav b.

Naturvernforbundet i Finnmark er Finnmarks fylkeslag til Norges Naturvernforbund. Fylkeslaget er partipolitisk uavhengig og består av over 650 medlemmer, fordelt på 5 lokallag, og det nasjonale forbundet har over 43 500 medlemmer. Vi arbeider med å bevare naturen vår i Finnmark, spare miljøet og motarbeide klimaendringer i Arktis. Et kjerneformål i dette arbeidet er å sørge for at næring og utvikling i fylket er bærekraftig for natur og klima, og ikke går på bekostning av vårt urfolks kulturer, tradisjoner og næringsutøvelse. Med det har vi uttalt at [Kraftpakke Melkøya er Norges største planlagte naturkatastrofe](#), på originalt 543km² over ni kommuner. Størrelsesorden på den totale nedbyggingen har vi vært nødt til å regne ut selv fra alle plandokumentene, ettersom tiltaket ikke er behandlet som et felles prosjekt med oversikt over all nedbygging. Siden 2024 er ett vindindustriprosjekt trukket (Rubbedalshøgda). Fylkeslaget har vært svært aktiv i saken om elektrifisering av Melkøya, bl.a. ved å belyse for allmennheten alle naturområder som er truet av [«kraftpakke Melkøya» med kart](#), levere [høringsinnspill til NVE og kommunene](#) i alle de tilhørende prosjektene, og holde appeller på [folkemøtene for vind- og linjeutbygging](#) i Båtsfjord, Berlevåg, Tana, Porsanger, Nordkapp, Gamvik og Lebesby (første møte). Et slikt folkemøte ble av uviss grunn ikke avholdt for Skaidi-Hyggevatn i Hammerfest kommune.

Vi har også arbeidet med å belyse hvordan hensynet til samisk kultur og levesett i mange tilfeller sammenfaller med formålene om bærekraftig naturvern i fylket, bl.a. i rapporten [Seiddeduottar, Rapport om kulturminner og åndelighet ved Seiddeduottar – Skarvberget](#). Rapporten ble utviklet av Steinar Nilsen ved Mearrasiida i Billefjord i 2024. Seiddeduottar / Skarvberget er et av de mange naturområdene med samisk reindrift som trues av nedbygging til vindindustri ifb. kraftpakken for Melkøya, i likhet med naturområdene til nabolagene Fálá og Fiettar som behandles i denne saken. I rapporten [Naturbaserte levedyktige lokalsamfunn fra 2023](#) engasjerte vi Per Olaf Persen ved det samiske rådgivningsselskapet Gávccí AS i Tana for å belyse hvordan vi kan sikre naturbaserte og levedyktige lokalsamfunn i Finnmark i fremtiden. Fra rapportens sammendrag kan vi lese: «Det finnes en løsning hvor naturen er en del av løsningen på klimakrisen, slik naturen var frem til første halvdel av den industrielle revolusjonen. Basisen for denne løsningen er at vi innretter vår virksomhet og våre aktiviteter innenfor planetens tålegrense og at vi heretter behandler og betrakter mer natur som en viktig del av løsningen for et fremtidig stabilt klima. Aktiviteten må også tilpasses slik at vi ivaretar grunnleggende menneskerettigheter» (s. 4).

Vi arbeider altså for naturbaserte, levedyktige lokalsamfunn i Finnmark i et tusenårsperspektiv. I fylkeslagets arbeidsprogram for 2026, vedtatt på årsmøte står det: «Naturvernforbundet i Finnmark prioriterer i 2026 arbeide mot økt energiforbruk, mot økt energiproduksjon og mot bygging av «nye motorveier» for å frakte enda mer strøm på kryss og tvers i Finnmark. Kampen mot kraftpakke Melkøya med gjenværende 10 vindindustriområder og 4 kraftlinjer vil ha høyeste prioritet ([Arbeidsprogram 2026, Naturvernforbundet i Finnmark, Finnmarkku Luondudugáhttenlihttu](#), s. 2, avsnitt 1) Prioriterte saker)». Landsstyret i Naturvernforbundet har også vedtatt sitt [Nei til elektrifisering av Melkøya på bekostning av natur og urfolksrettigheter](#) den 10.12.2025, og dermed er denne saken også en prioritet med god ryggdekning i forbundet vårt nasjonalt. I vedtaket står det bl.a. om prosessen: «Kraftpakke Finnmark ble lagt som et premiss for vedtaket om elektrifisering, selv om konsekvensene av denne ikke hadde blitt utredet, og verken Sametinget, berørte

reindriftsutøvere, miljøbevegelsen eller noen andre fikk muligheten til å si sin mening om de enorme konsekvensene av vindkraftprosjektene og kraftledningene. Å vedta noe slikt som dette, på et premiss som ikke er blitt utredet eller vært ute på høring enda, det er ikke bare uryddig – det er udemokratisk. I denne tidslinjen for vedtak, finnes det ikke et eneste tidspunkt hvor konsekvensene for natur og urfolksrettigheter har mulighet til å vurderes med den tyngden som er nødvendig, og som følger av nasjonal og internasjonal rett.» (s.1).

Skjønssaken om utbygging av 420 kV-kraftledning i tilknytning til elektrifiseringen av Melkøya, og de vidtrekkende natur- og klimakonsekvenser dette prosjektet medfører, reiser prinsipielle spørsmål om gyldigheten av prosjektet som altså ligger direkte i kjernen av vårt formål. Med dette er det naturlig og av stor betydning for vår organisasjon å bistå reinbeitedistriktene som partshjelp i denne skjønssaken.

De rettsspørsmål saken reiser om rekkevidden av konsekvensutredningsplikten etter EUs prosjektdirektiv er prinsipielle og har allmenn betydning langt ut over saken. Det gjelder manglende konsekvensutredning av karbonfangst og lagring (CCS) som alternativt tiltak, herunder en miljøsammenligning med det valgte tiltaket, jf. prosjektdirektivet artikkel 5. Videre gjelder det spørsmålet om sannsynlige og vesentlige virkninger av tiltaket er tilstrekkelig utredet, jf. prosjektdirektivet art. 3 nr. 1, herunder medfølgende vindkraftutbygginger i sårbare naturområder som er en forutsetning for prosjektet, og de globale klimaeffektene av økt norsk gassseksport. Klima er globalt, og verdens klima blir ikke bedre av å kutte utslipp ved gassproduksjonen i Norge ved å bygge ned sårbar og uerstattelig natur i Arktis, dersom klimavirkninger av prosjektet i realiteten bare flyttes til et annet land og utslippene på sikt eskalerer. Det vil være en meget skadelig og lett gjennomskuelig form for «grønnvasking» og styrking av norsk olje- og gassindustri, i en tid der Norge er forventet å rettfærdig og naturvennlig omstille våre samfunn og virksomheter til lavutslipp. Videre er det spørsmål om det helhetlige prosjektet er utredet som en enhet, jf. prosjektdirektivet art. 2 nr. 1. EU-domstolens praksis viser at et prosjekt ikke kan fragmenteres for å unngå samlet utredningsplikt, men en slik fragmentering foreligger i saksbehandlingen av dette prosjektet, ettersom vindkraftutbygging på land var og er en forutsetning for bygging av kraftlinja som skal elektrifisere Melkøya. At Skaidi-Hyggevatn er bygget spesifikt for å elektrifisere Melkøya, kommer fram også i Statnetts egne detaljplaner av nyere tid, bl.a. i *Detaljplan 420 kV Skaidi-Lebesby*, juni 2026, punkt 1.1 Beskrivelse av prosjektet, 1.1.1 Presentasjon av saken, første paragraf: «...i forbindelse med at også prosjektet 420 kV Skaidi-Hyggevatn ble igangsatt (elektrifisering av Melkøya).»

Det er for Naturvernforbundet i Finnmark spørsmål om vedtaket er i strid med SP art. 27, ettersom reindrifta i området er under svært stort utbyggingspress fra mange sider samtidig. Dette er NVE også klar over: «NVE understreker at vi mener at grensen er nær for hvor stor belastning reinbeitedistriktene som blir berørt av tiltaket tåler før de ikke kan drive reindrift på samme måte som før. Kraftledningen vil utgjøre enda en brikke i bit-for-bit-utbyggingen i området, og NVE mener Olje- og energidepartementet må ta dette med i betraktningen når fordelene ved elektrifisering av Melkøya og Wisting skal veies opp mot ulempene dette vil medføre (Innstilling for kraftlinjen av 22.9.22 pkt. 3.5 (dokument 3-5 sak 24-077353)). Reindrifta har selv uttalt at de vil miste mange arbeidsplasser fremover dersom utbygginger i området fortsetter, og at det vil være umulig å drive reindrift på samme måte som de har gjort før, at det vil være like greit å legge ned drifta. Johan Isak Eira fra nabosiida Skuohtanjárgga siida uttalte på folkemøte i Olderfjord at han var svært bekymra for hans barns fremtid i reindrifta. «Hvorfor skal de begynne på natur- og reindriftslinje i Karasjok, når naturen raseres og reindrifta ødelegges?», spurte han lokalbefolkningen, kommunen og NVE, noe NSR Nourat stilte seg bak i folkemøtet. Det samiske ungdomspartiet møtte for å fortelle at de er bekymret for den samiske ungdommens helse og framtid i områdene. «Ikke prøv å grønnvask olje- og gassindustrien med vindindustri og nedbygging av natur», var deres appell til regjeringen, tiltakshavere og departementet ved [folkemøtet i Olderfjorden](#). «Dette kan bli et nytt menneskerettighetsbrudd, slik som på Fosen», sa de.

Vi i Naturvernforbundet i Finnmark mener at Norge ved «kraftpakke Melkøya» står ovenfor nok et folkerettsbrudd, slik som på Fosen, noe vi mener er svært alvorlig og sterkt kritikkverdig. I likhet med Fosen-saka, så har Staten i «utgangspunktet et ansvar for forvaltning av reindriften og plikt til å overholde folkeretten, men samtidig er den deleier av [kraftlinja] gjennom Statnett SF» (Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, s. 544, paragraf Fosen-saken). Etter 1766 dager er likevel fremdeles ikke folkerettsbruddet fra Fosen reparert, og vårt urfolk utsettes enda i dag for nye overgrep som en fortsettelse på århundrer av fornorskningsspolitikk. Vi ser

også at naturens rettsvern i realiteten ikke er tilstrekkelig, ettersom den norske stat tillater sjødumping i Førdefjorden ikke bare etter sterke advarsler fra naturvernere, men også etter at utslippstillatelsen er dømt ugyldig i Norges høyeste rettsinstans. Også derfor er deltakelse som partshjelp i denne saken prinsipielt av betydning for naturens vern nå, og i framtiden.

Omstillingsbyrden ved elektrifisering er også sosialt urettferdig ved at det er reindrifta og det samiske folk som stadig forminskes og ubetydeliggjøres, selv om de er en av Finnmarks viktigste grunnpilarer for kultur, lokal matproduksjon, handel, verdde, reiseliv og arbeidsplasser. Finnmark fylke rammes også uriktig av elektrifiseringa med utbyggingspress som ikke tilsvarer tilgjengelige saksbehandlingsressurser eller kunnskapsnivå om naturnedbygging i verken kommuner, lokalsamfunn eller organisasjoner. Samtidig nærmest tvinges kommunene til å bidra med naturarealer for å få midler å opprettholde helt grunnleggende samfunnsstrukturer i fylket, som eldresenter og skoler. 7 av 10 finnmarkinger er imot elektrifiseringen av Melkøya med landstrøm. Og også naturen står ovenfor uopprettelige skader, i en tid der den rettmessig skal forvaltes for å motvirke den pågående klima- og naturkrisa, som allerede skaper ekstremvær og lokalt bl.a. risikerer å utrydde dverggåsa ved bygging av 420-kV-linja videre østover fra Skaidi. I likhet med reineierne på Fosen, mener ikke Naturvernforbundet i Finnmark at økonomisk erstatning kan bøte på utbyggingene, ettersom naturverdiene og urfolkskulturen ikke er av økonomisk natur og derfor ikke kan erstattes av penger. Finnmark varmes 3 ganger raskere enn Sør-Norge, naturmangfoldet er dårlig kartlagt og ved regjeringens nåværende press på å bygge ned naturen i Finnmark raskere med å enda «forenkle omfanget av utredninger» (som av [pressekonferanse den 7.8.2026](#)) anser vi det som sannsynlig at vi vil utrydde både arter vi vet om, men også arter vi ikke vet om som likevel er en viktig del av våre økosystemer, i tillegg til å ødelegge store naturområder. Det er denne naturen som bidrar til naturens mangfold, produserer oksygen og lagrer karbon, samtidig som den bidrar til samfunnet: Den skaper livsglede, bolyst, fremmer folkehelse, skaper friluftslivsaktiviteter, og fremmer urfolkskultur og bærekraftige næringer. Derfor mener vi at prosessen med elektrifisering av Melkøya med tilhørende vindindustriutbygging på bekostning av Finnmark, naturen og folket er skadelig, lite bærekraftig og ugyldig.

Vi ser fram til Tingrettens behandling av denne saken.

Med vennlig hilsen,

Kjell M. Derås
Fylkesleder for Naturvernforbundet i Finnmark

Lone Bjørkmann
Saksbehandler for Naturvernforbundet i Finnmark

Naturvernforbundet Finnmark
Finnmárkku Luondudugáhttenlihttu

Lenker:

Naturvernforbundet (10.12.2025) *Nei til elektrifisering av Melkøya på bekostning av natur og urfolksrettigheter*, vedtak fra landsstyret i Naturvernforbundet, publisert på Naturvernforbundet i Finnmark sin nettside, URL: <https://naturvernforbundet.no/finnmark/nei-til-elektrifisering-av-melkoya-pa-bekostning-av-natur-og-urfolksrettigheter/>

Naturvernforbundet i Finnmark (2026) *Arbeidsprogram 2026 Naturvernforbundet i Finnmark - Finnmárku Luondugáhhtenlihttu*, Naturvernforbundet i Finnmark, URL: <https://naturvernforbundet.no/content/uploads/sites/12/2026/04/Arbeidsprogram-2026-Naturvernforbundet-Finnmark.pdf>

Naturvernforbundet i Finnmark (04.06.2025) *Kraftpakke Melkøya: Norges største planlagte naturkatastrofe*, skrevet av Lone Bjørkmann, URL: <https://naturvernforbundet.no/finnmark/kraftpakke-melkoya-norges-storste-planlagte-naturkatastrofe/>

Naturvernforbundet i Finnmark (18.02.2025) *Høringsuttalelsene for kraftpakke Melkøya er levert*, skrevet av Lone Bjørkmann, URL: <https://naturvernforbundet.no/finnmark/horingsuttalelsene-for-kraftpakke-melkoya-er-levert-%e2%9c%94%ef%b8%8e/>

Naturvernforbundet i Finnmark (17.01.2025) *9 folkemøter for Finnmarksnaturen*, skrevet av Lone Bjørkmann, URL: <https://naturvernforbundet.no/finnmark/9-folkemoter-for-finnmarksnaturen-%f0%9f%94%a5/>

Naturvernforbundet i Finnmark (28.11.2024) *Naturen er endelig i vinden*, skrevet av Lone Bjørkmann, URL: <https://naturvernforbundet.no/finnmark/naturen-er-endelig-i-vinden/>

Naturvernforbundet i Finnmark (23.09.2024) *Naturområder truet av «kraftpakke Melkøya» – med kart*, skrevet av Lone Bjørkmann, URL: <https://naturvernforbundet.no/finnmark/omrader-under-utbyggingspress-med-kart/>

Naturvernforbundet i Finnmark (2024) *Sieiddeduottar, rapport om kulturminner og åndelighet ved Sieiddeduottar – Skarvberget*, Steinar Nilsen for Mearrasida AS på oppdrag fra Naturvernforbundet i Finnmark, URL: <https://naturvernforbundet.no/content/uploads/sites/12/2024/11/Sieiddeduottar.pdf>

Naturvernforbundet i Finnmark (2023) *Naturbaserte levedyktige lokalsamfunn*, Per Olaf Persen for Gávccí AS på oppdrag for Naturvernforbundet i Finnmark, URL: <https://naturvernforbundet.no/content/uploads/sites/12/2023/04/Naturbaserte-levedyktige-lokalsamfunn-v2.pdf>

Regjeringen (07.08.2026) *Statsministerens innledning på pressekonferanse om raskere utbygging av kraft og strømmnett*, tale/innlegg av statsminister Jonas Gahr Støre (Regjeringskvartalet), URL: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/statsministerens-innledning-pa-pressekonferanse-om-raskere-utbygging-av-kraft-og-stromnett/id3169870/>

Sannhets- og forsoningskommisjonen (2023) *Sannhet og forsoning – grunnlag for et oppgjør med fornorskningsspolitikk og urett mot samer, kvener/norskfinner og skogfinner*. Dokument 19 (2022-2023). Rapport til Stortinget fra Sannhets- og forsoningskommisjonen, avgitt til Stortingets presidentskap 01.06.2023.

Statnett (juni 2026) *Detaljplan 420 kV Skaidi-Lebesby*, åpen informasjon / public information på statnett.no, URL: https://www.statnett.no/globalassets/her-er-vare-prosjekter/region-nord/skaidi-lebesby/detaljplan-420-kv-skaidi-lebesby_juni-2026.pdf